GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 96.

W Niedzielę Dnia 2. Grudnia 1798.

Z Paryża d. 9. Listopada.

Po rozpuszczeniu fałszywey wieści, że nie tylko Francuzka przewozowa flotta w porcie Alexandryi spaloną została, ale nadto że Buonapartego całkiem zbito, że sam w bitwie życie utracił, &c. udali się tuteysi iego wierzyciele do żony iego żądaiac zapłaty, co im był winien. Lecz powi lu zapewnieniach, i gdy owe mylne wieści odwołanemi zostały uspokoili się znowu wierzyciele, którzy iak patryoci za pewniaią, nie mieli się w cale przyczyny o swoie długi obawiać.

Rozpuszczona w tuteyszych dziennikach pogłoska, iakoby nasz rząd wysłał do połnocney Ameryki agenta dla negocyowania z tamteyszym rządem pokoiu, iest zmyślona.

W Liście z Rouen donoszą. Jenerał Angielskiey armii Kilmaine przybył do tuteyszego miasta. Zdaie się, iż porzucono systema wysyłania małych wypraw przeciw Irlandyi: ma teraz bydź wielka wyprawa przedsięwzięta, która od sprzymierzeńow Francyi dzielnie wspartą będzie. Wiele znayduiących się w służbie Hiszpańskiey cudzoziemskich i innych regimentow odebrały iuż rozkaz bycia do niey w potowiu. Batawska rzeczpospolita przyłoży się także skutecznie do tey wyprawy, &c.

Słychać iż odkryto nowy spisek, albo przynaymniey był gotowany; lecz urzędownie nic otym nie oznaymiono. Przyiaciel ustaw mieści w sobie przemowę do nowego ministra policyi, w którey iest wzywany, aby iako stroż wolności czuwał nad proiektami nieprzyiacioł i przytłumiał fakcye, na których za granicą wielce polegaią. - - Julien z Toulouse i kilka członkow dobroczynnego wydziału na przedmieściu S. Germana są aresztowanemi, dla powzięcia od nich wiadomości o pożarze bywszego kościoła S. Sulpicyusza.

Z Korsyki miało, podług tuteyszych pism, 3000 woyska wypłynąc, dla zmocnienia w Malcie Francuzkiego garnizonu. ... Jenerał Brune który iest kommenderuiącym nad Francuzkiemi woyskami w Batawskiey rzeczypospolitey, mianowany,

oddał iuż kommendę nad armią Włoską jenerałowi Joubert. D. 1 listopada przy wypłaceniu zaległego żołdu kazał jenerał Brune co następuie w Cysalpińskiey armii oznaymić: "Koledzy! Gdy mi dyrektoryat powierzył nad Włoską armią kommendy, starałem się zaradzić waszym potrzebom i codziennie wzmagało się wasze zaufanie i moia gorliwość. Będąc swiadkiem waszey szlachetney przychylności, spodziewałem się ieszcze prowadzić was na pole sławy; lecz zaszczyt ten w przypadku woyny został jenerałowi Joubert zostawiony. Pragnąc aby echo zwycięztwa, obiiało się aż o brzegi Texlu, będę się z waszych pomyślności cieszył." Jenerał ten iest w tych dniach w Paryżu oczekiwany.

Słychać, że Hiszpańska eskadra od 4 liniowych okrętow, 5 fregat i kilku przewozowych okrętow pod Don Alvares udała się z pod filipińskich wysp do naszey eskadry w Indyyskich wodach, dla wspierania planow jenerała Buonaparte, gdy on zacznie się daley z Egiptu posuwać.

W departamencie Lasow wydali Belgiccy insurgenci pod dniem 27 października między innym takowe obwieszczenie: "Mili Chrześcianie iesteście ninieyszym wezwani do zebrania się nieodwłocznie iutro przy Thomnien z bronią ognistą albo inną, dla walczenia za Boga, religią i dobro całego świata. Jeżeli zaś tego nie zrobicie bronią i ogniem ukarani będziecie.

Podpis: *Petithier i Bourtonvillere.*"

Słychać, że Lomba d de Langres powroci nazad z Hagi, gdzie był istotniey w celu zawarcia handlowego traktatu wysłany, i że bywszy minister Lecarlier nie poiechał iako kommissarz do Belgii, ale na posła do Hagi.

Antoni Boniface dozorca więzienia Templu w czasie ucieczki Sidney Smith, został za swoią niedbałość na 6 miesięczne więzienie skazany, ale od zarzutu wspolnictwa uwolniony. — David sekretarz legacyi w Medyolanie idzie z Trouvé do Stuttgard, a na iego mieysce do Medyolanu poydzie Bignon z Szwaycaryi.

Tuteysze pisma mieszczą w sobie pieśń Muftego Kopto, ktora była d. 23 lipca w wielkim meczecie Kairu na pochwałę Buonapartego śpiewana, z powodu wniyścia iego do Kairu; lecz wątpią żeby była prawdziwa. Jeden tuteyszy dziennik przywodzi także: "Wiadomości z Indyy donoszą, że Zemanschach gotuie się do zdobycia Indostanu. Doniesienia, ktoreśmy dzisiay odebrali, zapewniaią, iż będzie w tym przedsięwzięciu dzielnie od armii Buonapartego wspierany. Jakoż zdaie się bydź rzeczą pewną, iż nadeszły do ministra zagranicznych związkow depesze, donoszące, że ten jenerał podbiwszy cały Egipt, opanował Jeruzalem, Alep, całą ziemię świętą i że maszeruie do Bassora, dla udania się do Indostanu."

Xżę del Parque, ktory był ambassadorem Hiszpańskim do Petersburga przeznaczony, poiechał z Bordeaux do Madrytu nazad. — Zapewniaią wiąż (mowi tuteyszy dziennik Korrespondencya) iż rzeczpospolita Rzymska na wynadgrodzenie iest przeznaczona.

Jenerał Moreau idzie iako inspektor do Włoskiey naszey armii, ale nie będzie miał żadney przy niey kommendy. "Jenerał ten (mowi Przyiaciel ustaw) może iedynie przez wykonanie swych teraźniey-

szych obowiązkow zatrzeć pamięć swego przeszłego błędu, i pozyskać znowu ufność rządu. „

Znany Vander Noot ma bydz w Bergenopzom arestowany.

Niespokoyne spory, do których przeciwienie się deputowanego Rouchon było powodem, z stały znowu ponowione. Na sessyi rady 500 d. 6 czytał Poulaine Grandpré po drugi raz rezolucyą względem maiących się postanowić kar przeciw unikaiącym wyprowadzenia.

Chabert: Przedwczorayszé spory dowodzą, iż ui przyiaciele rzeczypospolitey nie odstąpili i s cze swych kary godnych nadziei. Przywiedzione s fi ma i roialistyczny hałas nie pochodzą z prywatnego sposobu myślenia, ale są iedynie skutkiem pokątnych taiemnie schadzek agentow roialismu. Rouchen powstał bez zawstydzenia się przeciw 18 fructidor; odważył się nagani ć zbawienne środki pamiętnego dnia tego, i mało brakło, że nie żądał cofnienia ustawy znoszącey królewską władzę. Bądźcie pewni, Reprezentanci ludu, że sprzysiężeni 18 fructidora pokryli się w zakątkach, i zaczynaią znowu swoie morderczé układać plany; nie wielu tylko do sięgła zasłużona kara. Potrzebą iest i ia to proponuię, aby ci, którzy unikuęli lub nadal unikną wyprowadzenia, iako emigranci uważanemi i równie iak ci karanemi byli.

Crochon: Gdy na ostatniey sessyi wystąpił mowca... (Rouchon Crochona potrzeba do porzadku wezw ć.. " Rouchona samego potrzeba do porządku zwro ić, krzykneli drudzy „) Crochon zaczyna znowu: Gdy wystąpił roialismu mowca żądał odwołania ustawy d. 18 fructidor... (Rouchon: to fałsz!... Do porządku, wołano znowu) rozumieliście, iż wasz honor wymagał wzgardzenia tak srom tną przeciw wolności myślą. Uymowano się za spiskowemi! lecz maią wiedzieć, iż ieżeli się znalazł tyle bezwstydny człowiek... (Rouchon: Tyś sam bezwstydny.... " Do opactwa z nim zawołano. „) Maią wiedzieć, iż ieżeli się tyle bezczelny znalazł człowiek, usiłuiący ich bronić i wzywać naszey wspaniałości, to iest właśnie dla nas powodem, że ieszcze ostrzeyszemi bydź musiemy. Ja popieram Chaberta zdanie.

Rouchon: Żądam przynaymniey: 1.) Aby iak tylko wyprowadzeni oddadzą się pod władzę dyrektoryatu, sekwestr włożony na ich dobra był zdięty; 2.) gdy rozciągacie ustawy względem emigrantow, na tych wyprowadzonych, którzy się pokryli, aby przynaymniey żony zabrały ich maiątek, dla utrzymywania dzieci. Nakoniec oświadczam, że na obwinienie mnie o roialism nie będę odpowiadał, że przerywanie mi nie odstraszy mnie, że interes żaden mną nie powoduie w bronieniu nieszczęśliwych (niektóre głosy, powiedz raczey: spiskowych) że zawsze praw ludu bronić będę, (śmiech) że wreszcie ani urzędow, ani konsulatu nie potrzebuię, ale gdy się stopień moy w ciele prawodawczym zakończy, powrocę do moiey własności sadzić kapustę, bez starania się o iakikolwiek urząd. Oto iest w kilku słowach cały moy spisek.

Na sessyi d. 7. zadekretowano całkowicie propozycyą Chaberta „ iz ktokolwiek z wyprowadzonych opuści mieysce swego wyprowadzenia „ równie iak emigrant bę-

dzie uważany. Tey samey karze podpadaią i ci, ktorzy uniknęli przeznaczonego im wyprowadzenia, ieżeli się we 2 miesiącach niestawią.

Przeciw tym rezolucyom powstał znowu wczoray Rouchon. "Ja nie byłem ieszcze na sessyi (rzekł) gdy zdaiący rapport czytał przyięte propozycye. Jednę uwagę mam tylko radzie uczynić, i ta iest krotka. Rezolucya wasza iest dziwotworem i nie iest w waszey mocy inne iey nadać znaczenie. (smiech) Podług niey możesz się razem ieden człowiek znaydować w Paryżu i w Petersburgu. Emigracya iest czynem, który się nie na przypuszczeniu gruntuie. Emigracya bez aktualnego emigrowania iest prożnym słowem bez znaczenia. Przypuszczam zdarzenie iż ieden z skazanych na wyprowadzenie przez ustawę d. 19 fru tidor, schronił się do iakiego kącika, który mu za mieysce przechowania służył, w tym zostaie odkrytym i uwięzionym; podług waszey więc ustawy będzie uważanym iako emigrant, chociaż nie emigrował i w kraiu, a może i w samym Paryżu się znaydował. Takim sposobem mylemy się, kiedy chcemy zawsze po rewolucyynemu postępować. Jakże można ludzi, którzy się przed wyprowadzeniem ukryli za emigrantow oświadczać i karę śmierci na nich dekretować? Przeciwię się temu dla waszego nawet dobra, bo ktoż wie czy się sami nie staniecie kiedy offiarą panuiącey iakiey partyi!"

Wszystkie wnioski i przekładania Rouchona żadnego nie sprawiły skutku. "Jakże! (rzekł rozgniewany na końcu) nikt mego nie popiera zdania? Widzę, iż tu nie masz więcey żadnego męża! Rzym, nie iest więcey w Rzymie!"

Dzisieyszy Redaktor mieści w sobie opisanie Rouchona, w którym stoi, iż on od dawna należał do schadzek w Clichy i iest royalista.

"Okoliczności w których się teraz znayduiemy (rzekł deputowany Woussem na przedwczorayszey sessyi rady 500) i bunt w przyłączonych 9 departamentach dowodzą iaśnie, że ieszcze zawsze znaydowały się i znayduią w rożnych okolicach rzeczypospolitey taiemne schadzki, które maią zlecenie od naszych nieprzyiacioł wzniecania niezgody i robienia wszystkiego dla przywrocenia królewskiey władzy. Uzbroieni Angielskiemi karabinami, tak daleko w niektórych mieyscach Belgiccy buntownicy postępuią, że republikanckich urzędnikow krzyżuią albo żywo chówaią. Widać ztąd iasno, że tamteyszy bunt od dawna był na taiemnych wydziałach ułożony. Żądam przeto aby oznaczone było, iż temu buntownikowi będzie darowana wina i ieszcze pieniężną nadgrodę weźmie, który swoich spolnikow wyda." Odesłano do kommissyi.

Z Paryża d. 11 Listopada.

Minister marynarki Bruix oznaymił, iż stosownie do rozkazu dyrektoryatu będzie d. 25 t. m. i następnych dni licytowane budowanie 16 liniowych okrętow, 18 fregat i 16 małych woiennych okrętow i naymniey żądaiącemu zlecone. Dalszych w tey mierze obiaśnień można w kancelaryi ministra skarbowego i u jeneralnego sekretarza wydziału marynarki zasiągnąć. Porty w których maią bydź budowane będą także oznaymione. Roboty w portach kanału i na Oceanie będą naypierwey przyznane. Przy tym będą także licytowane mondury dla żołnierzy morskich

i maytkow, konopie do okrętow, lunty i inne do marynarki potrzeby.

Wczoray było wiele woyska iak piechoty tak iazdy w poruszeniu i około Palais. Royal liczne rozstawiono pikiety. Prawdziwa t go przyczyna ieszcze nie iest wiadoma; ale mowią, iz miały bydź niektóre osoby aresztowane.

Zdaie się potwierdzać (mowi iedno tuteysze pismo) że kuryer powiozł świeżo do Berlina depesze, które zmierzaią do utwierdzenia dobrego porozumienia między obiema rządami, i dania nowych dowodow umiarkowania i spokoynych chęci dyrektoryatu. — Obywatel Guingené, bywszy nasz w Turynie poseł, który powracaiąc ztamtąd przez wywrot powozu skaleczył sobie rękę iuż tu przybył. — Jenerał Moreau poiechał z Lyonu do Medyolanu, a ztamtąd do Rzymu się uda.

Widoki utrzymania pokoiu ieszcze dotąd trwaią; ale potrzeba teraz oczekiwać iaki insurrekcya w Belgii wpływ będzie miała do woyny lub pokoiu. — Jenerał Brune przybył z Medyolanu do Paryża.

Jest pewna (mowi Redaktor) że obywatel Truguet i iego sekretarz obywatel Bonta, nie są z listy emigrantow wymazanemi. — D 6 t. m. został Salembier z swemi spolnikami w Bryge stracony. — W Leodyum rozstrzelano 33 buntownikow.

Przy Hawr podniesło się znowu tak wysoke morze, że ulice pozalewało. — W Turynie, oznaymiono, że ieszcze 40,000 woyska z wewnątrz Francyi przez Piemont przechodzić będzie, i że 100,000 fuzyy do bywszey Lombardyi przesłane będą.

Rada starszych potwierdziła rezolucyą przez którą 26,000 Fr. wynadgrodzenia przyznano bywszemu reprezentantowi Drouet. Na drugi dzień dali iego przyiaciele z tego powodu u traktiera Meot wielki obiad, na którym się i sam Drouet znaydował.

Jedni utrzymuią, iż tuteyszy Turecki poseł żądał paszportow do wyiazdu, drudzy zaś twierdzą, że on namyśla się, czy ma do Konstantynopola powrocić.

Francuzi, którzy się na okręcie w Plimut iako ieńcy znaydowali, znaleźli sposobność oszukania swych strożow, i opanowawszy nowy slop od 25 beczek, przybyli na nim szczęśliwie do Diep. Slop ten iest na 1000 talarow szacowany.

W okolicach Ankony wybrali Francuzi wiele maytkow, i okręty przewozowe wzięli, dla zawiezienia żywności i ammunicyi do Korfu, w celu ubespieczenia teyże wyspy od nieprzyiacielskiey napaści.

Minister nasz w Neapolu Lacombe St. Michel (mowią tuteysze pisma) nie może się publicznie pokazać, żeby niedoznał od Lazarow iakowey zniewagi. — Posiłkowe woyska od Sardynii są iuż z Francuzkiey strony żądane.

Dwie obywatelki Henri i Labrosse, które się uczenniczkami Garnerina mienią, przedsięwezmą z ogrodu Apolina powietrzną podroż, i chcą w niey Meteorologiczne postrzeżenia czynić. — Tuteysze pisma mowią, iż Bazylea i Schaffhausen będą przez Francuzow w stanie oblężenia ogłoszone.

Pierwsza dywizya konskrypcyyney w Paryżu młodzieży wyszła iuż ztąd. — Rachuią na 23,000 chorych, dzieci i starcow lub słabowitych, którzy się w szpitalach Paryzkich znayduią.

Dyrektoryat dopraszał się u ciała pra-

wodawczego, aby postanowiono nowe od ciąganie od zdobyczy przez naszych korsarzy uczynionych, dla utrzymania naszych ieńcow w Anglii. Kommissya ma swoie w tey mierze podać zdanie. — Francuzcy maytkowie w Flisengen zrobili składkę 2684 Fr: dla wdow i sierot poległych w bitwie przy Abukir maytkow.

Pogłoska iakoby ienerał Humbert iuż był zamieniony i nowa znowu kommenderował wyprawą, ieszcze nie iest pewna.

Przyłączone naypoźniey departamenta nad Renem są od woyskowey konskrypcyi wyięte. — Rada starszych potwierdziła rezolucyą względem wprowadzonych.

Z Bruxelli d. 10. Listopada.

W tych dniach zaszło tu znowu z buntownikami bardzo wiele krwawych i uporczywych potyczek na brzegach Skaldy, Dender i kanału Antwerpskiego. W St. Amand odpierali buntownicy nasze woyska kamieniem, kulami, a z okien lali na nie wrzącym oleiem. W Bornhem miasteczku nad kanałem tak się uporczywie insurgenci bronili, że całe prawie miasto musiało bydź spalone. Przy Alost spalono także wieś Zoleghem. Woyska nasze dokazały cudow, buntownicy utracili przeszło 400 ludzi w rożnych tych rozprawach. Strata naszych ieszcze nie iest wiadoma. Jenerał Masinguant iest postrzałem z fuzyi raniony, a ienerał adiutant Rostolant odebrał 3 rany. Jest on tu z innemi ranionemi officyerami przywieziony.

Teraz ścigaią buntownikow, ktorzy się w prowincyi Waes i w okolicy Turnhout zgromadzili. Szefem insurgentow w ostatnim tym mieyscu iest byway sierżant dawnego w tym kraiu woyska. W Ardenach są insurgenci od powracaiących kr, iomo tego kraiu emigrantow prowadzeni. Dla przytłumienia buntu w Luxemburskim i Ardenach oddano ienerałowi Morand do użycia mieyscowe gwardye departamentow Mozy i Mozeli. Wdowy i sieroty zamordowanych przez buntownikow mieszkańcow dostaną wsparcie i wynadgrodzenie. — Jenerał Jordan poiechał z Vervier do Flandryi, gdzie iedną kolumną przeciw buntownikom dowodzi.

Z Genui d. 3. Listopada.

Duch publiczny zawsze mało iest skłonnym do spokoyności; lecz ustawy prze i ko rczsi wa ącym postrachy i dzielne użyte srzodki dokazały, iż aż do tego momentu nieukontentowanie nie wybuchło. Pozawczoray sprawuiący interessa Francuzkie Belleville i ienerał Dessoles długą odbyli konferencyą z dyrektoryatem naszym. Cel iey nie iest wiadomy.

Stosownie do rozkazu dyrektoryatu wszystkie dobra kapituł i zakonow zasekwestrowano.

Jedna z naszych gazet przywodzi list z Liworna pod dniem 31 października w ktorym rzeczono: „ Dnia 29 w wieczor przybył do portu naszego ieden statek Toskański powracaiący z Alexandryi, i 21 tylko dni bawiący w drodze, podług rapportu iego kapitana, Buonaparte po stoczeniu wielu potyczek z Mamelukami i Arabami w których wiele ubił im ludzi, założył swoią głowną kwaterę w Kairze; ztamtąd wiele oddziałow woyska posłał do Suez. Woysko Francuzkie mocne iest około 30,000 ludzi, licząc w to 8 do 9000 Egipcyanow którzy chwycili się strony Francuzow. Kapitan ten dodaie, iż przy odiezdzie iego, naydowało się w porcie Alexandryyskim 2 liniowe okręty, ie-

-dna galera, cztery pułgalery, 9 fregat 60 szalup i 200 trans portowych statkow."

Z Szwaycaryi d. 8. Listopada.

Dyrektoryat Helwecki przesł ł pod daiem 3 do ciała prawodawczego poselstwo z którego znacznieysze wyiątki są następuiące:

Potrzeba abyśmy was nie zostawili w niewiadomości o nowych usiłowaniach które przedsiębiorą niecbętni. Ani przykład przeszłości, ani moc i dzielność zasad, ani dobroć i świętość sprawy naszey, ani iey zwycięztwa, ani wsparcie narodu który wniwecz obraca wszystkie koalicye, zgoła, nic ich nie poprawia.... Wstrzymuią oni zaprowadzenie porządku, sprzeciwiaią się rządowi, śmiesznemi i obmierzłemi czynią ustawy, straszą lud, zdaie im się, że wszystko iest iuż w pogotowiu, że nadszedł iuż czas wybuchnienia przeciw rewolucyi, zanurzenia nas we krwi, a miast i wiosek naszych ogniem zniszczenia.... Należy uprzedzić nieszczęścia i rady prawodawcze wzywaią się do postanowienia: 1mo, że ci wszyscy którzyby rozgłaszali fałszywe i niepomyślne wiadomości, szemrali przeciwko rządowi, odwodzili ludzi młodych od zapisania się w reiestr ochotników, będą aresztowani i w przeciągu czasu 24 godzin odbędą inkwizycye, dyrektoryat odeszle ich do Trybunałow, albo zatrzyma w areszcie. 2do Dyrektoryat czuwać będzie nad gazet mi i ostro ukarze ich autorow, ieżeli się winnemi okażą. 3tio Wyroki dyrektoryatu w tym względzie obeymować będą powody i w przeciągu czasu dni 15 ciału prawodawczemu przesłane zostaną. 4to Rozrządzenia takowe przez 6 miesięcy tylko trwać będą, i osoby aresztowane, a nie są-dzone ieszcze na ten czas wolność odzyskaią.... Ta propozycya dyrektoryatu w wyrok zamieniona została.

Dyrek: wydał pod daiem 4 odezwę dążącą do zniszczenia pogłosek biegaiących z okoliczności rozkazu, podług którego wszyscy młodzi ludzie od lat 18 do 25 maią się doskonalić w ćwiczeniach woyskowych. Dyrektoryat daie wam iak nayuroczystsze zapewnienie (mowi w tym piśmie) iż rząd Francuzki żadnego nieuczynił żądania, o wystawienie posiłkowego woyska i że negocyacye między mocarstwami sąsiedzkiemi nie zostały zerwane. Wszystkie więc poczynione rozrządzenia, są tylko środkami roztropnoś i dla uchronienia oyczyzny od wszelkiey szkody, bronienia przez was samych własności waszych, utrzymania spokoyności wewnętrzney i ziednania dla was szacunku od przyiacioł i nieprzyiacioł waszych iako dla ludu walecznego i trzymaiącego oręż w ręku.

Z Konstantynopola d. 20. Października.

Eskadra Rossyyska pod dowodztwem admirała Uszakow przeznaczona na pomoc Porcie, a ktora przeszła Dardanelle składa się z następuiących okrętow liniowych: S. Paweł od 82. Epifania od 74. Zacharyasz i Elźbieta od 74 S. Troycy od 74 Marya Magdalena od 68 S. Piotr od 74 armat. Fregaty S. Jerzy od 50. Zielone Swiątki od 50. S. Naxarchia od 44 S. Panna z Kazanu od 50. S Mikołay od 50. S. Felix od 36 armat. Statkow awizowych 3. Flotta W. Sułtana będzie wyrownywaiąca tey flocie, skoro ściągnie wszystkie swoie okręty na Archipelagu krążące. Flotte te maią zamiar płynąć ku wyspom dawniey Weneckim, które poczęści z woy-

ska Francuzkiego są wyprożnione; iedna tylko wyspa Korfu iest pełna woyska i w stanie naygroźnieyszym obrony postawiona. Druga dywizya flotty Rossyyskiey dla poźney roku pory zapewne iuż nie przybędzie.

Z Frankfurtu d. 6. Listopada.

Twierdza Ehrenbreitsztein, w krótce uledź będzie musiała, ieżeli żywność iak dotąd wpuszczona do niey nie zostanie. Skoro ią Francuzi opanuią, na ów czas wszystkie twierdze na prawym brzegu Renu wpadną w ich ręce, tak dalece, iż w przypadku nowey woyny armie Niemieckie potrzebować będą więcey iak rok czasu do oblężenia i zdobycia tych fortec, które oddadzą dopiero pod ich władzę prawy brzeg Renu, a coż mowić potym o twierdzach lewego brzegu.

Z Rzymu d. 20. Października.

Obywatele Duport i Bassal dnia dzisieyszego maią powrocić z swoiey obiazdki po departamentach. Zamiarem ich podroży było ożywienie ducha publicznego, złożenie z publicznych urzędów tych ludzi, którzy się stali podeyrzan mi i zastąpienie ich przez gorliwych patryotow. Niektòre mieysca mianowicie przy granicy Neapolitańskiey ogłoszone były w stanie oblężenia i prawom woiennym poddane. — Nowy konsulat Rzymski w pierwszym miesiącu swego urzędowania, ściągnął na siebie naganę kommissarza Francuzkiego obywatela Bertholio iak okazuie list pisany do konsulow, w którym obywatel Bertholio imieniem kommissyi zaprasza ich, ażeby nieuważaiąc na dzień dekadowy złożyli nadzwyczayne zgromadzenie dla dla naradzenia się nad złemi skutkami pierwiastkowego ich urzędowania a te są: 1.) List jenerała Macdonald z przyłączonemi dwoma probkami chleba. 2) List nayw. wyższego kommissarza do jenerała. 3) List dozorcy magazynu Francuzkiego z zaświadczeniami dwoch piekarzow, które pokazuią rożnicę chleba pod dawną i teraźnieyszą administracyą. Naypierwsza uwaga, która z tego wypływa, iest proiekt oddzielenia od administracyi żywności wszystkich agentow Francuzkich, co ma w sobie dwoiaką nieprzyzwoitość, nayprzod, iż zdaie się okazywać nienawiść do imienia Francuzkiego, powtore, iż dyrektoryat Francuzki nie może bez niespokoynośi widzieć armią swoią oddaną w ręce Włoskie, i kommissya nigdy tego cierpieć nie będzie. Przełożywszy potym zły dozor administracyi co do gatunku chleba, okazuie nagłą potrzebę zapobieżenia narzekaniom armii w tym momencie, gdy iey byt i utrzymanie polegaią na od owiedzialności rządu Rzymskiego. Konsulowie odpowiedzieli obywatelowi Bertholio przez poselstwo, w którym przystaiąc na wszystkie iego żądania, dodaią: Konsulat nie chciał z własney woli stanowić osobnego dozoru, o którym wspominacie. Znaliście i znacie stan nasz i nadto iesteście sprawiedliwi, iżbyście nie mieli wierzyć, iż nami siła okoliczności władała. — Departament Circeo dotąd iest w stanie oblężenia z przyczyny, iż się tam ieszcze widzieć dały poruszenia insurrekcyyne. Jeden żołnierz Francuzki był tam zabity, a w iedney wsi przy granicy Neapolitańskiey drzewo wolności wycięte zostało.

DODATEK

DO N^ro^ 96.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 2 Grudnia 1798.

Z Zemlina d. 8. Listopada.

Teraźnieyszy kommendant Belgradu Mustafa basza, nie ogłosił ieszcze swego fermanu, co się za każdą odmianą garnizonu w tym mieyscu dziać zwykło. — Zaraz po przybyciu swoim nałożył nadzwyczayną kontrybucyą, do którey nayuboższa klasa płaci 2 piastry, a bogaci do 2000; w samym Belgradzie wybrał 76,000 piastrow. Od tey kontrybucyi nie są nawet Cesarscy poddani wyięci, którzy się w handlowych interesach w Serwii bawią. — Dowozy żywności do Belgradu ustały od niejakiego czasu. — Zamieszkali w Serwii chrześcianie nie mogą dosyć wychwalić pasterskiego listu, który patryarcha Grecki w Konstantynopolu do Grekow w Korfu, Cefaloni &c. wydał. Ma on być pełny pomyślnych obietnic, i mieści w sobie zapewnienie, że połączone flotty nie są na podbicie ich wysłane, ale do utrzymania ich wolności. — Procz woyska przeznaczonego na obronę Egiptu, które się na Rossyiskiey znayduie flocie, iest ieszcze przeszło 1[illegible]0,000 z Palestyny na to samo przeznaczenie w marszu. — Wszyscy baszowie Natolii i Syryi odebrali rozkaz zgromadzenia ile mogą woyska i udania się z nim rownie do Egiptu.

Z Konstantynopola d. 22. Października.

Podług wiadomości, które tu z Egiptu odbieramy, potrzeba się w krotce ważnego iakiego zdarzenia nad Nilem spodziewać. Utarczki między Mamelukami i Francuzami trwaią ieszcze wciąż i wiele ludzi kosztuią. Żołnierze Francuzcy chociaż z swego teraźnieyszego położenia nie byli kontenci, są iednak z zapałem, do swego bohatera Buonapartego przywiązanemi. Słychać także w armii Francuzk., iż w krotce nadeydzie druga wyprawa od 5 do 600 żaglow z 60,000 woyska, wielą ammunicyi i żywności. Ogułem staraią się wszelkiemi sposobami cieszyć żołnierzy. — Buonaparte znaydował się ciągle w Kairze, a iego armia miała korzystne położenie na pobliskich wzgorkach, które od wielkiey liczby Arabow i Mamelukow otoczone były. Jenerał ten nie puszczał się bez wielkiey eskorty do swego obozu. — Armia Francuzka cierpi naywiększy niedostatek lekarstw dla chorych. Ogułem od-

bierał Buonaparte z Rozetty dowozy; ale teraz ma bydź i ta droga przecięta, tak iż z garnizonami w Alexandryi i Rozecie nie ma żadney kommunikacyi.

Bywszy Francuzki konsul w Smiernie Jean Bon St. André, znayduie się na południowym brzegu czarnego morza w areszcie. Miał się on z Tureckim officyerem niegrzecznie obeyść. — Wiele Rossyyskich statkow z ammunicyą przeszło przez kanał, i ieszcze ich więcey ma przechodzić.

Z będącey armii naszey przed Widdynem bardzo iest Wielki Sułtan niekontent. Wielka iey część dezertowała: ieden podkomendny basza w Rumelii stanął na czele kupy rozboynikow i wielkie czyni gwałty. Złożono radę stanu dla obmyślenia sposobow, do przytłumienia bez żadney obcey pomocy domowey woyny. — Porta postępuie ciągle nayostrzey przeciw burzycielom spokoyności, i wiele osób aresztowano w Konstantynopolu. Kupiec ieden zagraniczny został za dowiedzione mu buntownicze zamysły publicznie stracony.

Z Rasztad d. 12. Listopada.

Nota Ministrow pełnomocnych rzeczypospolitey Francuzkiey dnia 12. Brumaire (1. Listopada)

" Niżey podpisani ministrowie pełnomocni rzeczypospolitey Francuzkiey do negocyowania z Rzeszą Niemiecką, odebrali notę deputacyi Rzeszy, która im przez ministra pełnomocnego J. C. Mości pod dniem 7 Brumaire przesłana została.

" Duch zgody, który niżey podpisani zawsze łączyć będą z przyzwoitą do okoliczności stałością, służyć im będzie w tym momencie do oddalenia uwag, do których wiele mieysc noty tey powod dać by mogły. Zostawiwszy opiniom powodowanym stronnością właściwy im mówienia sposob, iedynym iest zamiarem ninieyszey odpowiedzi, przyprowadzić nazad negocyacyą do prawdziwego iey toru. Zawiera ona się cała co do zasad i prawideł ogulnych, w nocie niżey podpisanych pod dniem 3 październik i zmacnia się ieszcze wszystkiemi poprzedzaiącemi, których rozrządzeń nie uchyliła. Na tę więc notę deputacya Rzeszy pilną uwagę zwrocić powinna, i tam znaydzie pokoy, pomimo tylu sprzeczności, które zdawałyby się zgromadzać dla wstrzymania biegu interessow.

Nota pod dniem 3 października, iest w rzeczy samey, gdyby ią chciano rozważyć dobrze, naydostatecznieyszym dowodem iaki tylko rząd Francuzki mogł dać Rzeszy o swoich przedsięwzięciach spokoynych i stopniu umiarkowania, które umie łączyć z swemi korzysciami i siłą. Zbyteczną byłoby rzeczą przywodzić tu artykuły, 3, 4, 5, 7, 8 i 10 na iedne deputacya Rzeszy iuż zezwoliła wyraźnie lub niewyraźnie; trudności zaś które zachodzą w zezwoleniu na inne, mało będąc gruntowne wnosić każą, że ta przeszkoda ustąpi w krótce doyźrzalszym uwagom Czyliż podobną iest rzeczą aby artykuł 7 naprzykład, dla rostropnych negocyatorow zostawiał ieszcze iakie żądanie i aby potrzeba było oświadczać, że ustawy Francuzkie o emigracyi wcale stosowne nie są do narodu Niemieckiego?

Artykuł 1szy względem rozgraniczenia koryta Renu i iego wysp iest iednym z tych, na które deputacya Rzeszy zezwoliła. Lecz utworzyła wątpliwość i żądała wytłomaczenia się względem znaczenia

tych słow: *Rząd Francuzki nie zezwoli nigdy, aby Rzesza lub iaki iey członek w iakimkolwiek bądź sposobie mogł zatrzymać iaką własność lub prawo do kraiow położonych na lewey stronie Thalweg tak, iak on oznaczonym został.* Nigdy pomyśleć nie można było, aby punkt tak iasny, tak dokładnie rzecz wyrażaiący iak iest ta część artykułu mogł był potrzebować tłomaczenia; wyiątki w żadnym przypadku nie mogą bydź rozszerzone, a tym bardziey ieszcze nowe uczynione. Przeto niżey podpisani nad wszelką potrzebę, a dla zadosyć uczynienia żądaniu deputacyi Rzeszy oświadczaią: iż przez zwyż przytoczony artykuł rozumie się, iż wszystkie w powszechności wyspy leżące na stronie lewey Thalweg położonego w śrzodku koryta Renu właściwie wziętego, azatym wszystkie wyspy wyrażone w nocie deputacyi Rzeszy pod dniem 17 zeszłego października powinny należeć do rzeczypospolitey Francuzkiey, pomimo zachodzących wszelkich układow i zwyczaiow dawnieyszych, które z ninieyszemi umowami nie są zgodne; z warunkiem iednak pomieszczenia tego przedmiotu pomiędzy wynadgrodzeniami maiącemi się odebrać na prawey stronie Renu. Co się tyczy uwagi względem robot nadbrzeżnych, nie będzie zbronno przystosować dla utrzymania tych robot na stronie Niemieckiey pozwolenia wywozu z strony Francuzkiey materyałow, ktorychby na stronie pierwszey brakowało, z warunkami iednak wyrażonemi wzwyż rzeczonym artykule i z obowiązkiem wzaiemności stosownie do potrzeby mieyscowey.

W Artykule zaim żadne umiarkowanie ani żadna trudność zachodzić nie może. Deputacya Rzeszy sama się na to zgodzi, ieżeli zechce rozważyć go lepiey. Co się tyczy cła w Elsfleth, niżey podpisani dla tego właśnie że im nie był tayny początek i natura tego prawa, żądali od deputacyi Rzeszy zniesienia go dla rzeczypospolitey Francuzkiey. Nic nie masz pospolitszego iak widzieć rzeczy postanowione przez traktat znowu zniesione, lub umiarkowane traktatem poźnieyszym, a gdy strony umawiaiące się są właściwie też same, iak się to dzieie w ninieyszym przypadku, gdzieszby była wątpliwość względem władzy uczynienia za wspolną zgodą układow za przyzwoite uznanych? Rzessa nadała to prawo, o które rzecz idzie; do Rzeszy więc należy rozpoznać żądanie tyczące się przedmiotu tego nadania. Gdyby nie w iey mocy było (czego niżey podpisani nie przyznaią) wydanie wyroku względem żądanego zniesienia, do nieyby zawsze należało potwierdzić go i nadać mu ważność przez formalne zezwolenie. W momencie przywrocenia pokoiu i dawnieyszych związkow między dwoma mocarstwami Rzesza nie zechce zapewne odmawiać handlowi Francuzkiemu tego uwolnienia, ktorego wiele państw innych używa.

Ten drugi artykuł mieści ieszcze wsobie żądanie drugie, to iest: aby oddzielnym punktem umieszczonym w przyszłym traktacie pokoiu, wolne miasta Rzeszy Hamburg, Bremen i Frankfurt *potwierdzono i utrzymano przy zupełney całości ich praw i niepodległości konstytucyyney.* Przyzwoitą rzeczą iest i miłą bydź powinno Rzeszy w powszechności, że rzeczpolita Francuzka nieopuszcza zdarzenia tak uroczystego dla dania tym szanownym

miastom, z którемi związki iey przemysłowe są ściślejsze, dowodu publicznej przyiaźni, którą one umieią cenić. Rzeczpospolita nie zrzecze się tego zadosyć uczynienia, a deputacya Rzeszy nie może go odmawiać bez uchybienia względem, którego żadnym sposobem spodziewać się nie podobna.

(Reszta potym.)

DONIESIENIA.

C. K. sądy Szlacheckie Krak: Galicyi zachod: oznaymuią tym Edyktem Panu Kostantemu Jankowskiemu dóbr Strzałkowa dziedzicowi: że Pan Jozef i Maryanna Tomkowicze (*) małżonkowie u Sądow tych o wykazanie bezpieczenstwa summy 189 833 zło: 20 gr: pol: na dobrach Strzałkowie umieszczoney, lub o konkursu ogłoszenie na dobra rzeczone żałobę na niego podali i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga prosili.

Gdy zaś sądy te, nie maiąc wiadomości gdzie on zostaie, lub czy wcale w C. K. kraiach dziedzicznych znayduie sie, temuż patrona tuteyszego Pana Zarzeckiego z iego szkodą i iego kosztem zastępcą postanowiły, z którym proces ten podług ordynacyi sądowey rozpocznie się i ukończony będzie: on przeto Edyktem niniejszym tym końcem upomina się: ażeby w czasie przyzwoitym, to iest dnia 26 listopada 1798 r. sam sie stawił, albo ieżeli iakie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego sądom tuteyszym wymienił, i podług przepisu tych śrzodkow prawa używał, które do obrony za nayskuteczniejsze osadzi; gdyż w przeciwnym razie bowiem, podług opiewu C. K. praw, wszelką niedogodność, z zaniedbania wyniknąć mogącą, samby sobie przypisać musiał.

Jozef de Nikorowicz.
Olechowski.
W. Roskoschny.

Z Rady C. K. sądow szlach: Galicyi zachod: w Krakowie, Dnia 20 Października 1798 roku.

Elsner.

(*) Ostrzega się publiczność, iż w poprzedzaiących 3 Numerach gazety, w tymże edykcie zaszła omyłka, gdyż zamiast Pan Jozef i Maryanna Tomkiewicze małżonkowie, czytać potrzeba Jozef i Maryanna Tomkowicze małżonkowie.

Przez Magistrat C. K. stołecznego miasta Krakowa, niniejszym Edyktem wiadomo się czyni, że na zapłacenie kredytorow niegdy Jozefa Hietzgern mieszczanina i kupca tuteyszego, dwie kamienice tegoż, iedna pod Nrem: 372 na ulicy Szczepańskiey za summę zło: ryń: 10080 Xr: 17, Druga pod Nrem: 382 na ulicy Zydowskiey za summę zło: ryń: 2005 Xr: 20 sądownie otaxowane, tu w mieyscu izby sądowey dnia 24 Stycznia w roku przyszłym 1799 lub w niedostatku onez kupić sobie życzących, na drugich terminach iako to; 26 Marca i 25 Kwietnia roku tegoż, o godzinie 10 rano, przez publiczną licytacyą za gotowe pieniądze i przyięciem summ widerkaufowych na tychże kamienicach zapisanych przedane będą. Wszyscy zatym życzący sobie kupna wyż wzmiankowanych kamienic napomienionych terminach i mieyscu przybydź i summy widerkaufowe w inwentarzu opisane w kancellaryi tuteyszey przeyźrzeć mogą. Dan 16 Listopada 1798.

J. Gellinek. mp.
Michał Wohlman. mp.
Walenty Bartsch. mp.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa.
Ignacy de Nikoledon. sekr. mp.

2682.

Niniejszym oświadczeniem uwiadomia się JP. Jozef Brodzki lub iego sukcessorowie, iż skarb JO. Xcia J. Mci Hieronima Sanguszka z interessu summy 7000 zł. pol. w roku 1783 na dzierżawę wsi Szynoalda w hrabstwie Tarnowskim sytuowanego przez tegoż JP. Brodzkiego w mieycowey i w tymże czasie w Tabelli kraiowey na tymże hrabstwie prezentowaney, a zaraz w rok wraz z prowizya z tegoż skarbu wypłaconey o extabulacya czyn przedsięwziął. A zatym pomieniony JP. Jozef Brodzki lub iego sukcessorowie o zgłoszenie się do W. Radzikowskiego w hrabstwie Tarnoskim komissarza zapraszaią. u Gdyż przeciwnie na iego lub ichk oszt sądowe edykta przedsięwziąćby się musiał.